

Stichting Transitiecoalitie Voedsel

Gevestigd te De Bilt

Rapport inzake de Jaarrekening 2023

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	3
Jaarrekening	5
Balans per 31 december 2023	6
Staat van baten en lasten over 2023	7
Kasstroomoverzicht	8
Toelichting op de jaarrekening	9
Toelichting op de balans	11
Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen	14
Toelichting op de staat van baten en lasten	15
Ondertekening jaarrekening	18
Controleverklaring	19

Bestuursverslag 2023

Buffelen bij tegenwind.

Het jaar 2023 heeft op het gebied van de landbouw- en voedseltransitie niet de versnelling gebracht die wij nodig vinden. Er kwam geen landbouwakkoord en ingrijpende maatregelen om de landbouwsector te hervormen bleven uit, mede omdat het kabinet Rutte IV viel. Ook op het gebied van gezonde voeding, de eiwittransitie en een bijstelling van de financiële en fiscale prikkels was 2023 geen hoopvol jaar. De uitkomst van de verkiezingen in november van het jaar laat zien dat ons land nog niet klaar is voor de grote veranderingen die nodig zijn voor een nieuw en toekomstbestendig landbouw- en voedselsysteem. Tegen deze achtergrond is ons werk en onze rol meer dan ooit noodzakelijk. De impasse in de politiek en de sterke maatschappelijke weerstand tegen verandering nopen ons tot een bezinning op onze prioriteiten. Onze speerpunthema's blijven daarbij recht overeind. Wij blijven ons met kracht inzetten voor duurzaam boeren, gezond eten en eerlijk afrekenen.

Duurzaam boeren

Bij duurzaam boeren kiezen we ervoor om de beweging van boeren die van onderop en gebiedsgericht werken verder te versterken. Daarom zetten wij ons o.a. met partijen als Wij.land, BoerenNatuur en Herenboeren in voor het opzetten van een toegankelijke kennisinfrastructuur die boeren onafhankelijk ondersteunt bij de grote vragen die op hen afkomen. Dit project onder de naam Boerenperspectief gaat met financiële steun van het ministerie van LNV in 2024 van start met de eerste 6 regionale knooppunten die kennis bundelen en toegankelijk maken voor elke boer in het desbetreffende gebied. Voorts brengen wij partijen bij elkaar uit (vooralsnog) 5 gebieden waar boeren actief aan de slag zijn met de gebiedsgerichte aanpak. Via deze community of practice bevorderen wij het onderling leren op drie niveaus: in de gebieden, bij de provincies en bij het rijk. Systeemvragen die zich in de praktijk voordoen brengen we voorzien van oplossingen op tafel bij provinciale en landelijke beleidsmakers. Daarnaast geeft TcV actieve steun aan de nieuwe boer-burgercoalitie GroenBoerenPlan. In deze coalitie werken boerenorganisaties als Caring Farmers, Herenboeren, Biohuis, de Federatie Agro ecologische Boeren en Demeter samen om voor koplopers een gelijk speelveld te realiseren.

Gezond eten

Al een aantal jaren zijn we actief op het terrein van de eiwittransitie. We streven er aan de hand van een tienpuntenplan naar dat de eiwitconsumptie in ons land verschuift van 40% plantaardig nu naar 60% plantaardig in 2030. Dat is goed voor het klimaat, de bodem en de biodiversiteit. Maar die verschuiving draagt ook bij aan het verbeteren van de volksgezondheid. Vooral dat aspect hebben we in 2023 meer centraal gezet in onze actieagenda. Bij die actieagenda betrekken we vanaf 2024 veel nadrukkelijker het bedrijfsleven omdat we zien dat daarmee meer impact bereikt kan worden dan louter via de politiek. Op het gebied van gezonde voeding hebben we ook een nieuwe coalitie opgericht onder de naam Healthy Food Coalition. Deze coalitie bundelt ambitieuze bedrijven in de voedselketen die bereid zijn gezond voedsel leidend te maken in hun businessmodel. In 2024 zal deze coalitie bedrijven in de keten gaan aansporen een grotere verantwoordelijkheid te gaan nemen voor het aanbieden van gezond voedsel. Voorts deden we in 2023 in nauwe samenwerking met het Louis Bolk Instituut een vervolgonderzoek naar de relatie tussen een gezonde bodem en het effect van de producten die daarop worden geteeld op de humane gezondheid. Daaruit volgt een actieagenda waarmee we de komende jaren verder aan de slag gaan.

Belonen en beprijzen

Nu de aandacht voor truepricing toeneemt verleggen wij onze rol meer naar het thema belonen en beprijzen. In 2023 brachten we daarover een eerste verkennende publicatie uit. Vervolgens stelden we een actieagenda op. Daarin is het inzichtelijk maken en afbouwen van 'averechtse subsidies' een belangrijk onderdeel. Nu het is gelukt hiervoor financiering te vinden zijn we in overleg met meerdere partijen om te verkennen wie hierbij welke rol kan en wil vervullen.

Onze organisatie

Onze kleine maar flexibele organisatie groeide in 2023 licht. De interne organisatie is ingedeeld in cirkels. De organisatiecirkel geeft richting aan strategie, finance, organisatie en HR. In de cirkel uitdagers stemmen de kwartiermakers de inhoudelijke activiteiten en standpunten op elkaar af. En de drie programmateams zijn verantwoordelijk voor de strategie en de realisatie van de programma's eiwittransitie/voedselomgeving, duurzame landbouw en belonen en beprijzen.

Ons ledenbestand groeide licht naar 204.

In 2023 werd onze Raad van Toezicht & Inspiratie versterkt met Drees Peter van den Bosch. Onze voorzitter Gerben-Jan Gerbrandy trad terug vanwege zijn benoeming tot lijsttrekker van D66 bij de verkiezingen voor het Europees Parlement. Het is ons gelukt in 2023 van meerdere fondsen middelen aan te trekken voor de speerpunten waarop we actief zijn. De baten verdubbelden daardoor naar € 585.000. Het resultaat na belastingen kwam uit op € 19.039. Het stichtingskapitaal verbeterde hierdoor naar - € 8.036. De verwachting is dat er in 2024 weer sprake is van een positief eigen vermogen.

Vooruitzichten

Door het veranderde politieke klimaat wordt het in de komende periode moeilijker om de hoogst noodzakelijke transitie in landbouw en voedsel te versnellen. Gevoed door de transitiekunde met de bijbehorende analyses en interventies zullen we onze inzet op het beïnvloeden van overheid en politiek moeten aanpassen aan de actualiteit. We zetten meer energie op het activeren van het bedrijfsleven, o.a. via onze actieagenda eiwittransitie en de uitbouw van de Healthy Food Coalition. Voorts zullen we de beweging van onderop verder ondersteunen o.a. via actieve participatie in de boer-burgercoalitie onder de naam GroenBoerenPlan. Ook zullen we ons via samenwerking met o.a. de European Food Policy Coalition meer op Europees niveau gaan manifesteren.

Door enkele substantiële aanvragen bij fondsen, vooral voor ons eiwitprogramma en het programma belonen en beprijzen, voorzien we in 2024 een verdere groei van de omzet van onze organisatie. Daardoor zal ook ons team verder worden uitgebreid.

Vanaf ons ontstaan in 2017 wordt ons team van medewerkers, vrijwilligers en experts gekenmerkt door een zeer hoge intrinsieke motivatie. We zijn gewend om koersvast en tegelijkertijd flexibel te zijn. We zijn ook gewend om te buffelen, juist ook bij tegenwind. Wij zijn onze medewerkers, onze vrijwilligers, onze leden en vrienden, onze toezichhouders en onze financiers zeer erkentelijk voor hun grote inzet en betrokkenheid. Dat commitment geeft ons veel vertrouwen dat in 2024 onze impact verder zal toenemen.

Willem Lageweg
Voorzitter bestuur

JAARREKENING

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

Voor voorstel resultaatverdeling

Activa

	31 december 2023	31 december 2022
(in euro)		
Vlottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	98.281	105.701
Overlopende activa	62.970	-
	161.251	105.701
Liquide middelen	322.094	326.532
TOTAAL ACTIVA	483.345	432.233

Passiva

	31 december 2023	31 december 2022
(in euro)		
Stichtingskapitaal		
Stichtingskapitaal	-28.928	84.234
Bestemmingsreserves	1.853	2.207
Resultaat boekjaar	19.039	-113.516
	-8.036	-27.075
Langlopende schulden		
Langlopende verplichtingen	65.957	81.078
Kortlopende schulden		
Onderhanden programma's	229.113	256.614
Crediteuren	79.915	26.126
Belastingen	-	14.216
Overlopende passiva	116.396	81.274
	425.424	378.230
TOTAAL PASSIVA	483.345	432.233

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	2023	2022
(in euro)		
Baten afgesloten programma's	391.945	156.685
Baten	192.646	137.171
Totaal baten	584.591	293.856
Lonen	3.142	1.813
Marketing en communicatie	23.760	29.506
Public affairs	5.000	4.290
Huisvestingskosten	4.230	3.899
Kantoorkosten	5.102	2.657
Programmamanagement, secretariaat en administratie	123.106	137.312
Lasten afgesloten programma's	395.813	142.448
Lasten Boerenraad	119	355
Organisatie bijeenkomsten	5.391	3.247
Totaal lasten	565.663	325.527
Bedrijfsresultaat	18.928	-31.671
Bijzondere lasten	-	-81.078
Financiële baten en lasten	111	-767
Resultaat na belasting	19.039	-113.516
Resultaatbestemming		
Stichtingskapitaal	19.158	-113.162
Bestemmingsreserve Boerenraad	-119	-354
	19.039	-113.516

Kasstroomoverzicht 2023

	2023	2022
(in euro)		
Netto resultaat	19.039	-113.516
Mutatie debiteuren	7.420	-90.426
Mutatie crediteuren	53.789	25.140
Mutatie overige werkkapitaal	<u>-69.565</u>	<u>324.586</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	10.683	145.784
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-</u>	<u>-</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-15.121	81.078
Mutatie geldmiddelen	<u>-4.438</u>	<u>226.862</u>
Banksaldi begin boekjaar	326.532	99.670
Banksaldi einde boekjaar	<u>322.094</u>	<u>326.532</u>
	<u>-4.438</u>	<u>226.862</u>

Toelichting op de jaarrekening

Algemene toelichting

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De doelstelling van Stichting Transitiecoalitie Voedsel is het versnellen van de transitie naar een duurzaam, gezond, eerlijk en transparant landbouw- en voedselsysteem. Stichting Transitiecoalitie Voedsel richt zich daarbij onder andere op bedrijven, boeren, overheden, onderwijsinstellingen, zorg- en gezondheidsinstellingen, wetenschappers, consumentencollectieven, particulieren en andere die aan deze doelstelling willen bijdragen.

Activiteiten

Stichting Transitiecoalitie Voedsel tracht de doelstelling te bereiken onder meer door:

- het bundelen en ondersteunen van boeren, bedrijven, consumenten en organisaties die een actieve vernieuwende rol willen spelen in de beoogde transitie in het landbouw- en voedselsysteem (de beweging);
- het interveniëren in het huidige landbouw- en voedselsysteem met kennis, standpunten, voorstellen en programma's waarmee de beoogde transitie kan worden versneld;
- het opbouwen van kennis en het doen van onderzoek voor de onderbouwing van de hiervoor genoemde activiteiten;
- het organiseren van themagroepen, programma's en andere activiteiten, waarin genoemde partijen met elkaar samenwerken aan de transitie;
- het (laten) organiseren van bijeenkomsten en andere activiteiten voor en met de genoemde doelgroepen, die tot doel hebben de kennis over de landbouw- en voedseltransitie verder te verspreiden;
- het ontwikkelen en in het maatschappelijk debat uitdragen van een visie op de landbouw- en voedseltransitie.

De Stichting is opgericht op 17 november 2015. Op 23 december 2019 heeft een statutenwijziging plaatsgevonden (wijzing naam en instelling van een Raad van Toezicht en Inspiratie)

De locatie van de feitelijke activiteiten

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister Stichting Transitiecoalitie Voedsel is feitelijk gevestigd te De Bilt, Waterweg 64 3731 HM, en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 64566269.

Informatieverschaffing over continuïteit

Financiering van de activiteiten Stichting Transitiecoalitie Voedsel vinden plaats door een combinatie van subsidies, ledenbijdrage en uitvoering van programma's. De activiteiten kunnen nog ten dele uit de ledenbijdragen worden gefinancierd. Voor 2024 en eventueel toekomstige jaren zijn de volgende toezeggingen gedaan:

- Stichting DOEN periode 2024 (algemeen);
- Healthy Food Healthy Planet 2024-2025 (thema eiwit);
- Gieskis Strijbis 2024-2025 (thema eiwit);
- Oak Foundation 2024-2025 (thema eiwit);
- Porticus 2024-2025 (thema belonen en beprijzen)
- Foster 2024-2027 (thema voedseltransitie in Europa)

Daarnaast zijn ten tijde van het opmaken van de jaarrekening verschillende aanvragen ingediend of in voorbereiding. Door de combinatie van de verschillende financieringsstromen is de continuïteit voor 2024 afdoende gewaarborgd en worden grondslagen op going concern basis gehanteerd.

Voor de toekomst zijn wij van mening dat gezien de maatschappelijke ontwikkelingen op het terrein van landbouw, natuur en voedsel de thema's van TcV actueler zijn dan ooit tevoren.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Voor de verslaggeving van de Stichting worden de Richtlijnen van de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn RJK C1 voor kleine-organisaties-zonder-winststreven gevolgd. Voor de verslaggeving van de vergelijkende cijfers van de Stichting worden de Richtlijnen van de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 voor organisaties-zonder-winststreven gevolgd.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Grondslagen

De waardering van activa en passiva

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaat uit banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Onderhanden programma's

De onderhanden programma's in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten en verminderd met de ontvangen voorschotten. Onderhanden programma's waarvan het saldo een debetstand vertoont, worden gepresenteerd onder de vlottende activa. Onderhanden programma's waarvan het saldo een creditstand vertoont, worden gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Algemene reserve

De algemene reserve wordt gevormd door overschotten op de exploitatie en wordt besteed aan de doelstellingen.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De waardering van de staat van baten en lasten

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de lasten over het jaar. De baten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

TOELICHTING OP DE BALANS

	2023	2022
(in euro)		
Debiteuren		
Debiteuren	98.281	107.946
Voorziening debiteuren	<u>-</u>	<u>-2.245</u>
	<u>98.281</u>	<u>105.701</u>

De debiteurenpositie betreft grotendeels vooruitgefactureerde bijdragen van leden of 'vrienden van' voor 2024, respectievelijk 2023. Op de post debiteuren is geen voorziening oninbaarheid in mindering gebracht (in 2022 bedroeg de voorziening: € 2,245).

Overige vorderingen

Nog te ontvangen vergoedingen fondsen	50.000	-
Nog te ontvangen creditnota	<u>12.970</u>	<u>-</u>
	<u>62.970</u>	<u>-</u>

Liquide middelen

Tegoeden op bankrekeningen	<u>322.094</u>	<u>326.532</u>
	<u>322.094</u>	<u>326.532</u>

Het saldo staat ter vrije beschikking van de Stichting.

TOELICHTING OP DE BALANS

(in euro)

Stichtingskapitaal

In onderstaand overzicht is het verloop van de algemene reserve weergegeven:

	Bestemmingsreserve	Stichtingskapitaal	Totaal
Stand per 1 januari 2023	1.853	-28.928	-27.075
Mutatie uit resultaatverdeling			-
Uit resultaatverdeling	-119	19.158	19.039
Stand per 31 december 2023	<u>1.734</u>	<u>-9.770</u>	<u>-8.036</u>
Bestemmingsreserve tbv activiteit Boerenraad	2023	2022	
Stand per 1 januari	1.853	2.207	
Uit resultaatverdeling	-119	-354	
Stand per 31 december	<u>1.734</u>	<u>1.853</u>	
Stichtingskapitaal			
Stand per 1 januari	-28.928	84.234	
Uit resultaatverdeling	19.158	-113.162	
Stand per 31 december	<u>-9.770</u>	<u>-28.928</u>	
Langlopende schulden			
Langlopende verplichtingen	65.957	81.078	
	<u>65.957</u>	<u>81.078</u>	

De langlopende verplichting betreft de verplichting aan de belastingdienst over de voorbelasting die in voorgaande jaren onterecht in voorafrek is genomen door de Stichting. Op eigen initiatief heeft de stichting contact hierover gezocht met de belastingdienst en met een betaalafpraak zal aan deze verplichting worden voldaan. Op de datum van de opmaak van de jaarrekening heeft de belastingdienst nog geen reactie gegeven op het verzoek van de betaalafpraak ingediend door de Stichting. In 2023 is een deel van de lening afgelost met het saldo van de voorbelasting waar de Stichting recht op had.

De ontvangen gelden in het verleden, heden en in de toekomst waren, zijn en zullen ten alle tijden ten goede komen aan het algemeen beoogde nut van de stichting. De ontvangen gelden in het verleden zijn zonder rekening te houden met een beperkte voorafrek in zijn geheel ten gunste gekomen aan het algemeen beoogde nut van de stichting. De onterechte voorafrek in het verleden zal ten laste gebracht worden van de uitgaven in de toekomst. Per saldo zijn de ontvangen gelden conform de juiste geldende wet en regelgeving uitgegeven aan het algemeen beoogde nut van de stichting.

TOELICHTING OP DE BALANS

	2023	2022
(in euro)		
Kortlopende schulden		
Onderhanden programma's	229.113	256.614
Crediteuren	79.915	26.126
Belastingen	-	14.216
Vooruitgefactureerde bedragen	80.845	70.350
Nog te ontvangen facturen programma's	8.200	-
Overlopende passiva	<u>27.351</u>	<u>10.924</u>
	<u>425.424</u>	<u>378.230</u>

De BTW positie uit 2022 betreft een BTW verplichting over voorgaande jaren. Op eigen initiatief heeft Transitiecoalitie Voedsel contact gezocht met de Belastingdienst inzake de voorbelasting van voorgaande jaren. Na overleg met de Belastingdienst blijkt dat voorbelasting onterecht in voorafrek is genomen en dat een deel van de voorbelasting moet worden afgedragen. Er zijn geen boetes in rekening gebracht. Transitiecoalitie Voedsel zal deze verplichting over de komende jaren terugbetalen aan de belastingdienst. Deze post is verantwoord onder de langlopende schulden.

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar.

Onderhanden programma's	<u>229.113</u>	<u>256.614</u>
Specificatie programma's:		
<i>Baten</i>		
Eiwit	50.000	29.850
Belonen en beprizen	54.000	-
Landbouw	118.358	110.000
Foster	92.172	92.172
Bodem	58.174	55.171
Totaal	<u>372.704</u>	<u>287.193</u>
<i>Lasten</i>		
Eiwit	22.808	-
Belonen en beprizen	39.552	-
Landbouw	1.739	17.563
Foster	16.545	2.049
Bodem	62.947	10.967
Totaal	<u>143.591</u>	<u>30.579</u>
<i>Saldo projecten</i>		
Eiwit	27.192	29.850
Belonen en beprizen	14.448	-
Landbouw	116.619	92.437
Foster	75.627	90.123
Bodem	-4.773	44.204
Totaal	<u>229.113</u>	<u>256.614</u>

Onderhanden programma's is het saldo van betalingen en ontvangen voorschotten van verschillende programma's. Voor programma's waarvan Stichting Transitiecoalitie Voedsel penvoerder is, verloopt de financiële afwikkeling met de subsidiegever cq. opdrachtgever en betaling aan derden volledig via de Stichting.

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Er zijn geen rechten, verplichtingen en regelingen van toepassing die niet in de balans zijn opgenomen.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2023	2022		
(in euro)				
Baten				
Afgesloten programma's				
Eiwit	133.415	66.112		
Plant the future	83.400	50.573		
Landbouw	175.130	25.000		
True Cost True Pricing	<u> </u>	<u>15.000</u>		
	<u>391.945</u>	<u>156.685</u>		
Ledenbijdrage	39.526	49.196		
Vrienden van	42.500	33.500		
Fondsen	100.000	50.000		
Overige baten	<u>10.620</u>	<u>4.475</u>		
	<u>192.646</u>	<u>137.171</u>		
Totaal baten	<u>584.591</u>	<u>293.856</u>		
	Toekenning 19-21	Toekenning 21-22	Toekenning 23-25	Totaal
2019	60.295	-	-	60.295
2020	103.364	-	-	103.364
2021	25.841	100.000	-	125.841
2022	-	50.000	-	50.000
2023			100.000	100.000
2024			150.000	150.000
2025			50.000	50.000
Totaal	<u>189.500</u>	<u>150.000</u>	<u>300.000</u>	<u>639.500</u>

De toekenning van Stichting Doen over de periode 2019 t/m Q1 2021 betreft een programmasubsidie. De toekenning over de jaren 2021 t/m 2025 betreft een institutionele subsidie.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2023	2022
(in euro)		
De Stichting Transitiecoalitie Voedsel heeft geen personeel in dienst (cf voorgaand jaar). Inhuur vindt plaats middels ZZP-ers op contractbasis.		
De leden van de Raad van Toezicht en de bestuurder zijn onbezoldigd.		
Lonen		
Stagiairvergoedingen	<u>3.142</u>	<u>1.813</u>
Gedurende het jaar 2023 waren er geen werknemers in dienst (2022: 0). Personeelskosten hebben betrekking op stagiairs.		
Marketing en communicatie		
Ondersteuning communicatie activiteiten	<u>23.760</u>	<u>29.506</u>
Public Affairs		
Lobby	<u>5.000</u>	<u>4.290</u>
Huisvestingskosten		
Betaalde huur	<u>4.230</u>	<u>3.899</u>
Kantoorkosten		
Kantoorbenodigdheden	1.432	1.634
Kosten automatisering	<u>3.670</u>	<u>1.023</u>
	<u>5.102</u>	<u>2.657</u>
Programmamanagement, secretariaat en administratie		
Accountantskosten	18.542	11.085
Ondersteuning backoffice	25.655	24.863
Kosten kwartiermakers	12.400	10.325
Administratieve kosten	34.500	32.069
Representatiekosten	2.887	1.605
Reiskosten	8.253	4.037
Strategie, leden- en fondsenwerving	66.837	57.500
Algemene kosten	41.151	18.426
Advocaat en juridische kosten	<u>1.200</u>	<u>2.402</u>
	<u>211.425</u>	<u>162.312</u>
Dekking algemene kosten uit programma's	<u>-88.319</u>	<u>-25.000</u>
Bijdrage aan de algemene kosten vanuit programma:		
Eiwit	-22.500 (15% van de programmabijdrage)	
Eiwit - Plant the Future Diner	-12.510 (15% van de programmabijdrage)	
Landbouw	-50.000 (25% van de programmabijdrage)	-25.000
Foster	-3.309 (25% van de gerealiseerde lasten)	
	<u>-88.319</u>	<u>-25.000</u>
Saldo programmamanagement, secretariaat en administratie	<u>123.106</u>	<u>137.312</u>

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Toelichting	2023	2022
(in euro)		
Lasten programma's	<u>395.813</u>	<u>142.448</u>
Specificatie programma's:		
<i>Lasten</i>		
EIWIT	133.415	66.112
Plant the Future	87.268	50.573
Landbouw	175.130	11.363
True Cost True Pricing	-	14.400
Totaal	<u>395.813</u>	<u>142.448</u>

Onderhanden werk programma's is het saldo van betalingen en ontvangen voorschotten van verschillende programma's. Voor programma's waarvan Stichting Transitiecoalitie Voedsel penvoerder is, verloopt de financiële afwikkeling met de subsidiegever cq. opdrachtgever en betaling aan derden volledig via de Stichting.

(in euro)

Lasten Boerenraad		
Lasten Boerenraad	<u>119</u>	<u>355</u>
	<u>119</u>	<u>355</u>
Toelichting Boerenraad		
Bankkosten	37	151
IT/Website	82	92
Huurlasten	-	112
	<u>119</u>	<u>355</u>

Het resultaat is toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Organisatie bijeenkomsten

Lasten organisatie bijeenkomsten	<u>5.391</u>	<u>3.247</u>
----------------------------------	--------------	--------------

Bijzondere lasten

BTW last 2018-2021	<u>-</u>	<u>-81.078</u>
	<u>-</u>	<u>-81.078</u>

De bijzondere last die zorgde voor het negatieve resultaat in 2022 is ontstaan vanuit de naheffing van de btw last over de periode 2018-2021 en is eenmalig. De onjuiste verantwoording van voorbelasting in deze jaren is op eigen initiatief met de belastingdienst afgestemd. De afwikkeling leidde tot een last in 2022 en een betaalverplichting voor de komende jaren. Dit is toegelicht onder de langlopende schulden.

Financiële baten en lasten

Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	111	-
Rentelasten en soortgelijke lasten	-	-767
	<u>111</u>	<u>-767</u>

Overige gegevens

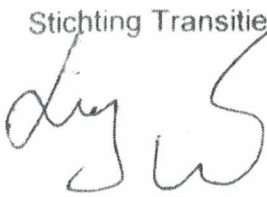
Resultaatbestemming

Het voorstel tot resultaatbestemming is om het resultaat ten laste te brengen van het Stichtingskapitaal. Dit voorstel is in de jaarrekening verwerkt.

De Bilt, 20 juni 2024

De Bilt,

Stichting Transitiecoalitie Voedsel

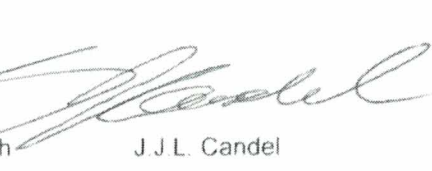
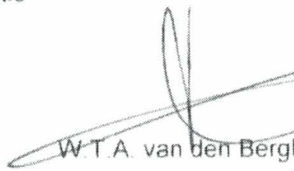

L.W. Lageweg
Voorzitter bestuur

Raad van Toezicht & Inspiratie

I.E.A. Mommers

W.T.A. van den Bergh

J.J.L. Candel

D.P. van den Bosch

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van Stichting Transitiecoalitie Voedsel

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Transitiecoalitie Voedsel te Bilt gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Transitiecoalitie Voedsel op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK C1 Richtlijn.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Transitiecoalitie Voedsel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'continuïteit' in de toelichting van de jaarrekening, waarin uiteengezet is dat de entiteit haar activiteiten veelal financiert door een combinatie van subsidies, ledenbijdragen en het uitvoeren van programma's.

Het eigen vermogen van de stichting is echter negatief en de schulden overstijgen de vlottende activa. De te betalen BTW positie die nu als langlopend opgenomen is, brengt onzekerheid met zich mee, omdat de Belastingdienst nog een uitspraak moet doen of ze akkoord gaan met de betaalafpraak.

Deze condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de entiteit. De organisatie gaat uit van continuïteit wegens de reeds toegezegde projecten en subsidies voor 2024 en verder. Mede hierdoor is ons oordeel niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid. Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJK C1.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK C1 Richtlijn.. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

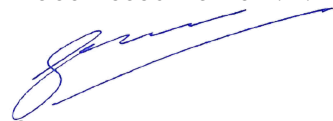
- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag 10-07-2024

Maas Accountants B.V.

G.J. Maas RA